

Populærvitenskapelig rapport – en kort veileder

Rapporten skal både bidra til å spre ny kunnskap og dokumentere at forskningsmidlene er brukt i samsvar med forutsetningene for tildelingen. Rapportene inngår i fondets årlige rapportering til Kunnskapsdepartementet og fylkestingene. De kan også gi et verdifullt grunnlag for fremstøt overfor medier med interessere for forskningsstoff.

Formelle krav

Rapporten skal være på ca. 600 ord. Den skal leveres i Word-format, elektronisk via fondets hjemmeside eller som e-post til fondssekretariatet, etter avtalte frister og prosedyrer.

Innhold

Rapporten skal *ikke* gjenfortelle gangen i forskningsprosjektet fra A til Å, men gi en kort presentasjon av prosjektets hovedproblemstilling og viktigste funn. Her er noen tips om oppbygging av teksten og hvilke momenter som bør være med, illustrert med eksempler fra konkrete forskningsprosjekter. Det understrekes at dette er eksempler på hvordan deler av teksten *kan* se ut, og ingen fasit. ***Innholdet må tilpasses om det er en fremdrifts- eller sluttrapport.***

a. Kort innledende sammendrag

Presenter helt kort bakgrunnen for prosjektet og forskningens overordnede tema. Slik plasserer dere prosjektet i en ramme og viser leseren hvorfor temaet er viktig. (NB. Resultatene skal ikke omtales her)

Eksempel:

Lakselus er i dag et av de største problemene for oppdrettsbransjen. Næringa bruker årlig enorme summer på å bekjempe en parasitt som blir stadig mer motstandsdyktig mot tilgjengelige behandlingsmidler. I dette prosjektet ville vi i Skretting, som er en av verdens ledende forprodusenter, se hvordan utvikling av helsefor for laks kunne bidra til å gjøre fisken mer motstandsdyktig mot lusa.

b. Presenter hovedproblemstillingen(e)

Formuler de sentrale problemstillingene i prosjektet på en tydelig og lettfattelig måte. Ikke beskriv i detalj, men trekk ut essensen. Bruk gjerne spørsmålsformuleringer.

Eksempel:

Hovedformålet med dette forprosjektet var å legge et godt grunnlag for videre forskning på vitensentrenes potensial som verktøy for læring. Hvordan bruker lærere vitensenteret i opplæringen? Hva med elevene? Hvordan kan vitensentrene bli best mulig verktøy for læring på ulike trinn? Hvilke ressurser – i Bergen, nasjonalt og internasjonalt – kan man dra nytte av? Hvilke forskningsmetoder er relevante?

c. Presenter og vurder de viktigste funnene/resultatene

Hva var de viktigste funnene i prosjektet (for fremdriftsrapportering: funnene så langt)? Er resultatene som forventet? Hva fikk dere ikke svar på? Hvorfor? Tolk funnene og vurder kort betydningen av dem.

Eksempel:

Forprosjektet viste at solceller basert på metall leder elektrisitet mer effektivt enn de såkalte halvlederne solceller tradisjonelt har vært basert på. (NB! Alle sentrale faguttrykk må forklares: Halvledere er grunnstoffer som ikke er metall, men som er lett å forme og har noe av metallens evne til å lede elektrisitet.)

Prosjektet ga også gode resultater i utprøving av en helt ny teknologi for avsetning av solceller. Solcellene nærmest sprayes på en hvilken som helst overflate i form av en tynn film. Det er klart et potensial for produksjon med denne teknikken i industriell skala.

Dersom vi lykkes med videre forskning, kan det også resultere i en produksjonsprosess som er langt mer økonomieffektiv og miljøvennlig enn dagens bransjestandard. De nye solcellene produseres uten bruk av giftstoffer og kan dessuten resirkuleres.

d. Evaluer prosjektet

Er arbeidet i prosjektet gjennomført i tråd med intensjonene? Har dere støtt på vesentlige problemer? Hvordan ble disse løst? Forklar manglende funn og eventuelle avvik fra den opprinnelige prosjektbeskrivelsen.

e. Vurder veien videre

Hvordan kan funnene fra dette forskningsprosjektet brukes videre? Vil dere selv ta initiativ til konkrete oppfølgingsprosjekter? Er det aktuelt å søke om nye midler for å forske videre?

Eksempel:

Vi har fått støtte fra Norges forskningsråd til å videreføre prosjektet gjennom en næringsdoktorgrad. Tre tema vil stå sentralt i den videre forskningen:

- Kartlegging av eksisterende kunnskap på området
- Studier av elevers observasjoner på vitensenteret og hvilken plass disse observasjonene har i læringsprosessen
- Kartlegging av lærernes syn på og bruk av vitensenteret

Det vil bli skrevet artikler for publisering i fagtidsskrifter og arbeidet vil også bli oppsummert i retningslinjer for utvikling av læringstilbud i utstillingen.

Språktips

- Bruk et språk som er enkelt, men ikke banalt. Veksle mellom korte og lange setninger, det gjør språket levende.
- Begrens bruken av spesifikke faguttrykk som virker ekskluderende på leseren. Sentrale fagbegreper må forklares.
- Unngå detaljerte og omstendelige beskrivelser som ikke er nødvendige for at leseren skal få med seg hovedformålet og hovedkonklusjonene.

Sjekkpunkter

Avslutningsvis kan det være nyttig å vurdere teksten dere har skrevet opp mot disse punktene:

- Er det slik dere ville beskrevet prosjektet for en venn eller et familiemedlem uten særlig innsikt i forskningsfeltet?
- Er teksten full av faguttrykk som gjør den vanskelig tilgjengelig?
- Går det tydelig frem av rapporten hva som var hovedhensikten med forskningsprosjektet?
- Forsvinner hovedfunnene i detaljerte beskrivelser av fremgangsmåten?
- Kan en kollega eller informasjons/formidlingseksperter gi gode tips til rapporten?